

Tilsynserklæring for skoleåret 2019/2020 for Esrum Kostskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 213010	Skolens navn: Esrums Kostskole
----------------------	-----------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

René Glud Jensen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
30-10-2019	9.klasse	Historie	Humanistiske fag	René Glud Jensen
18-02-2020	Gruppe 2 og 3	Dansk og historie	Humanistiske fag	René Glud Jensen
06-05-2020	Gruppe 2,3,4	Flere fag	Humanistiske fag	René Glud Jensen
06-05-2020	Gruppe 2,3,4	Flere fag	Naturfag	René Glud Jensen
19-05-2020	Gruppe 4,5 og 3	Dansk og engelsk og musik	Humanistiske fag	René Glud Jensen
19-05-2020	Gruppe 3	Musik	Praktiske/musiske fag	René Glud Jensen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Årets første besøg på Esrum Kost- og Friskole (30/10 2019). Jeg ankom i spisepausen, hvor elever og lærere nød dejlig mad i kantinen. Havde en lille og informativ samtale med køkkenlederen Søs, som har været på skolen i 20 år!

Besøget skulle kun bruges til at få fornemmelsen af skolen igen - så jeg var lidt rundt omkring, vidne til dramatiske optrin eleverne imellem - og på samme måde vidne til kompetente voksnes indgriben og hjælp i situationerne.

Historieundervisningen om 2.verdenskrig var interessant og velforberedt.

2. besøg (tirsdag d.18/2 2020) begyndte kl.9. jeg overværede undervisningen af mere eller mindre motiverede elever i gruppe 2. I denne gruppe er eleverne mellem 11 og 15 år og er på vidt forskellige undervisningsniveauer. Der er derfor tale om høj grad af undervisningsdifferentiering, og det var imponerende at se, hvordan det blev grebet an af underviseren. Jeg tilbragte frikvarteret med at spille bordtennis med flere af eleverne. I næste lektion var jeg lidt frem og tilbage mellem gr. 2 (historie) og gr.3 (dansk), hvor der blev arbejdet med poesi. Gr. 3-eleverne er mere undervisningsparate, men også her blev der undervist på en differentieret og varieret måde.

Efter formiddagens undervisning var der spisning i kantinen, og igen var det på en disciplineret og meget behagelig måde, at spisepausen blev afviklet. Dels var maden velsmagende - og sund - , og hele spisepausen foregår i fred og ro og i respekt for både mad og køkkenpersonale. Elever og voksne spiser sammen, og det virker som en god og meget givende del af skoledagen.

Efter pausen valgte jeg at deltage i præsentationen af et nyt uv-materiale i form af en robot, der kunne programmeres af selv de yngste af eleverne. Præsentationen henvendte sig til de lærere, der evt. skal stå for denne spændende og umiddelbart motiverende undervisning. Det bliver interessant at se, hvordan det bliver modtaget af eleverne, hvis skolen satser på at forsøge sig med det.

Igen ved dette besøg fik jeg som tilsynsførende et godt indtryk af en skole med udfordringer i en broget elevgruppe - men udfordringer, der bliver tacklet på en måde, der gør, at eleverne "flytter" sig i den rigtige retning. Det fremgår tydeligt, at eleverne "vokser" i takt med, hvor længe de har været på skolen.

3.besøg (6/5 2020) var virtuelt - helt i Coronatidens ånd! Esum Kostskoles hjemmeside er hver gang en fornøjelse at logge ind på. Velskrevet og lødigt indhold, flot og indbydende layout og meget informativ. Denne dag d.6/5 er det i første omgang ugebrevet (uge 19) der springer én i øjnene. 8 sider med varme hilsener fra lærere til forældre og elever, detaljerede og vigtige oplysninger om de udfordringer, der lige nu er for undervisningen, orientering om situationen og lidt om den nærmeste fremtid. Altsammen relevant og vigtig information.

Vi får at vide, at der er taget hånd om de udsatte elever - få elever har været i skole hele tiden, kosteleverne har kunnet være på skolen siden påske. Afgangsprøverne er aflyst fra politisk hold, men der bliver afholdt "termins"prøver i dansk, matematik og fysik/kemi og mundtlige prøver i dansk og engelsk. Dels for at give retning for den årskaraktter, der skal træde i stedet for prøvekaraktteren, dels for at give eleverne muligheder for at opleve en prøvesituation.

Siden med årsplaner for de enkelte klasser og fag er uhyre interessant læsning for forældre og elever - og ikke mindst for den tilsynsførende.

Brevene fra skolens administration d.8/4 til elever og forældre og til socialrådgivere knyttet til skolen, der omhandler de tiltag, skolen har gjort i forbindelse med Covid19, er lige så præcise, informative og fremadrettede som resten af hjemmesidens informationer. Efter at have surfet rundt på www.esumkostskole.dk føler man at have gennemført et besøg på en meget velfungerende, veldrevet og "varm" skole.

D. 19/5 var jeg på årets sidste besøg. Jeg overværede undervisningen i dansk og engelsk i gr.4 og 5 - svarende til 9.-10.klassetrin. Ligeledes dansk i gr.3 og fik også mulighed for at se på musik i gr.3.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

Ved alle mine besøg på Esrum Kostskole har undervisningssproget været dansk - ligesom al anden kommunikation mellem børn og voksne har været på dansk. På skolen er der ualmindelig meget kommunikation uden for selve undervisningen, da elever og voksne er sammen stort set hele tiden. I "frikvarterer" og spisepauser er personalet hele tiden sammen med eleverne.

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

De fleste af Esrum Kostskoles elever kommer til skolen, fordi de angiveligt ikke har kunnet fungere optimalt i folkeskolen. Jeg har endnu ikke talt med elever, der har været tilfredse eller glade for deres tid før Esrum. Så både på det faglige område og rent mentalt har skolen en stor opgave med at give eleverne selvtillid, genskabe lysten til at lære og få fyldt hullerne i elevernes almene viden op. Ved mit seneste besøg i de ældste klasser var jeg imponeret over, hvor langt man var nået. Dels lå selve undervisningen både i form og indhold på et flot niveau. Hjemmeundervisningen under Coronakrisen var flot gennemført, og nu var man i gang med at forberede til en årsprøve, så eleverne kunne holdes til ilden lige til "det sidste". Undervisningen tager udgangspunkt i eleverne og virker motiverende - og bedst af alt udviste de store elever en viden og fornemmelse for fagene, der efter min opfattelse har flyttet sig utrolig meget i løbet af året.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de

fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Mine besøg på skolen nyder godt af, at skolen ikke er så stor. Jeg går frit omkring, kommer og går i undervisningssituationerne - og uden for undervisningen - og kan hver gang nå at få indtryk af de forskellige fag. På det naturfaglige område oplever jeg (ligesom på det humanistiske) kompetente, vidende og ambitiøse lærere, der forlanger noget af eleverne. Ved et af årets tilsynsbesøg oplevede jeg fx et besøg af en konsulent, der introducerede robotter til undervisningen. I dette tilfælde var det lærerne, der var målgruppen - og der var stor lydhørhed. Skolen har efterfølgende anskaffet tre robotter, der i kommende skoleår skal bruges til at lære eleverne at programmere. Det bliver spændende at se, hvordan det bliver modtaget. Ved mit besøg d.19/5 fik jeg via programmet "Teams" en samtale med de ældste elevs matematik- og fysiklærer om alle de - nye - muligheder, der ligger i anvendelsen af dette program. I det hele taget er undervisningsmaterialerne helt tidssvarende, og ny it-teknik bliver anvendt som en helt almindelig del af undervisningen.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Musikken på Esrum Kostskole er en sag for sig. Der er brugt rigtig mange penge på området, og også her er undervisningen tilrettelagt med stor hensyntagen til den enkelte elevs forudsætninger. Den praktisk-musiske dimension er ofte indeholdt i undervisningen på de øvrige fagområder. Fx er der i årets løb arbejdet med parafraaser, hvor eleverne har udarbejdet "kopier" af kendte kunstværker. Resultatet er sat op i kantinen, og det ser rigtig flot ud!

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Der er i sagens natur elever, der har svært ved at koncentrere sig om undervisningen og umiddelbart ikke virker motiverede. Men der arbejdes fra skolens side meget professionelt og engageret med udfordringerne, og det er min klare opfattelse at arbejdet bærer frugt. I dette usædvanlige år er afgangsprøverne afløst, så det bliver årskaraktererne, eleverne kan tage med sig videre. Indtrykket fra mit seneste besøg i dansktimerne var helt klart, at undervisningen i dansk i både gr.3,4 og 5 står mål med tilsvarende observationer i folkeskolen. Her, som i alle

andre fag på skolen, anvendes der moderne og relevante undervisningsmaterialer.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Jeg har i år ikke set så meget matematikundervisning, men har via hjemmesiden og indblikket i hjemmeundervisningen under nedlukningen fået et klart indtryk af, at elevernes standpunkt står fuldt ud mål med, hvad der ville kræves af dem i folkeskolen.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Undervisningstilbuddet på Esrum Kostskole står helt klart mål med, hvad der kræves i folkeskolen. På alle parametre lever skolen op til de krav, der stilles, og ved alle mine besøg på skolen (også tidligere års) har jeg oplevet en differentieret, motiverende og veltilrettelagt undervisning, hvor der anvendes selvudvalgte og helt

tidssvarende undervisningsmaterialer og teknik.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Undervisningsformen og samtalen mellem elever og voksne tager udgangspunkt i frihed og folkestyre, som det også er formuleret i folkeskolens formål.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Det er ikke eleverne, der bestemmer - men det er mit indtryk, at de i videst muligt omfang tages med på råd. Men demokrati er et lidt flydende begreb. Er det fx "udemokratisk", når eleverne skal aflevere mobiltelefonerne ved starten på skoledagen?

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Jeg har ikke i år set konkrete eksempler på dette - men jeg har ved tidligere besøg oplevet emneundervisning om netop friheds- og menneskerettigheder.

15. Er der kønsligestilling på skolen?

Ja

15.1 Uddybning

16. Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

16.1 Uddybning

18. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

19. Tilsynets sammenfatning

Jeg har ved årets besøg på Esrum Kostskole fået et bedre og bedre indtryk af skolen. Jeg oplever lige fra man træder ind ad "hoveddøren" en skole med en venlig og imødekommende atmosfære. Personalet - herunder også ledelse og sekretær - er i gang og interagerer hele tiden med eleverne på en åben og tillidsfuld måde - og også med en præcis og konsekvent væremåde. Konflikter bliver løst og taget op, men også indimellem "overset" i respekt for den enkelte elevs særlige situation. Der er god kemi mellem voksne og elever, og begge parter har en både skarp og humorfyldt tilgang til hinanden. Lærerne virker engagerede og undervisningsplanerne, der kan studeres på skolens hjemmeside, udstråler kompetence og faglig viden.

Eleverne udgør en broget flok, men er jo også sammensat af børn fra et stort opland og med forskelligt gods i bagagen.

Undervisningssituationerne virker velforberedte og bliver gennemført med både den nødvendige kærlighed og ditto disciplin. Undervisningen er differentieret, og der benyttes velvalgte, moderne og umiddelbart motiverende undervisningsmidler. Teknologisk kan skolen også mere end stå mål med kravene i folkeskolen. Eleverne og lærere/pædagoger er dygtige til at arbejde med IT.

I årets løb har skolens hjemmeside fået en flot afpudsning, der betyder, at siden både er yderst informativ, lettilgængelig og i det hele taget flot og interessant.

Det er vigtigt for Esrum Kostskole at få samlet de elever op, der har det svært - både med deres faglige standpunkt og med sig selv. Det er ikke let, når et skoleforløb skal samles op på 2-5 år. Nu har jeg haft lejlighed til at følge nogle af eleverne, og der er ingen tvivl om, at de profiterer af opholdet på Esrum Kostskole og kommer tættere og tættere på at kunne leve op til de krav, der stilles til dem for at kunne gå videre i næste uddannelsesforløb.